

२

यहूदी र अन्य जातका मानिसहरू अर्थात गैर यहूदी

यस अध्यायको निम्ति पढ्नुहोस्: लैव्य २३, मत्ती १९:१७, प्रेरित

१५:१-२९, गलाती १:१-१२, हिब्रू ८:६, प्रकाश १२:१७

स्मरण गर्नुपर्ने पद: "व्यवस्था मोसाद्वारा दिइयो तर अनुग्रह र सत्यता खीष्ट येशूद्वारा हामीलाई दिइयो।" (यूहन्ना १:१७ रूपान्तरित)।

प्रथम शताब्दीका प्रथम इसाईहरू सबै यहूदीहरू थिए। ती यहूदीहरूले येशूलाई विश्वास गरेतापनि आफ्ना यहूदी संस्कारहरूलाई त्यागेका थिएनन्। खतना प्रथा तथा यहूदी चाडवादहरूलाई त्यागनुपर्छ भनेर नयाँ करारले तिनीहरूलाई निर्देशन दिएको देखिन्दैन। तर जब गैर-यहूदी, विदेशी तथा अरू जातका मानिसहरूले पनि येशूलाई स्विकार गर्न थाले तब तिनीहरूको बिचमा गम्भिर समस्याहरू खडा भएको पाइयो। के यहूदी जातबाट नआएका मानिसहरूले खतना गर्नु पर्छ र? के पुरानो करारमा यहूदीहरूलाई दिइएको विभिन्न चाडवाड र संस्कारहरूलाई पनि तिनीहरूमाथि लादनु पर्छ र? यी विभिन्न जतिल समस्याहरूलाई सुल्झाउन येशूका चेलाहरू र अन्य इसाई अगुवाहरू मिलेर जेरुशलेममा एक परिषद वा आयोगको गठन गरे। यसको विवरण प्रेरित १५मा पाइन्छ।

विभिन्न तर्क र सुझाउहरूलाई संझलन गरेर, तिनीहरूमाथि गम्भिर छलफल गरियो। गैर-यहूदीहरूलाई यहूदी संस्कार, रितिथिति र व्यवस्थाहरूलाई लागु नगराउने त्यस परिषदले निर्णय गर्‍यो। तर कतिपय यहूदीहरू जो इसाई भएका थिए, तिनीहरूले त्यस परिषदको निर्णयलाई अश्विकार गरे। तिनीहरू चर्च चर्चमा गएर यहूदी संस्कारहरूलाई मात्र पछि भनेर सिकाउन हिचकिचाएनन्। गैर-यहूदीहरू यहूदी झमेलामा पर्ने हो कि नपर्ने हो भन्ने कुरामा अन्यौलता थिए। ती विभिन्न संस्कारहरूमा खतना प्रमुख थियो।

दुई हजार वर्ष पछि पनि आज ती समस्याहरू हराएर गएको पाउँदैनौं। दश आज्ञाहरू पालन गर्ने, सब्बथलाई पालन गर्ने सेभेन्थ-डे

रोमीहरूलाई लेखिएको पुस्तकमा येशूले दिने मुक्ति

एडभेन्टिस्टहरू इसाई होइनन् भनेर आरोप हामीले नखेपेका होइनौं। येशूको मृत्यु भएपछि पनि मोसाका विधिविधानहरूलाई पालन गर्नुपर्छ भनेर सिकाउने समूह वा मत भनेर हाम्रो बारे भ्रमात्मक धारणा प्रचार प्रसार गरिन्छ। अब हामी त नयाँ करारमा छौं। त्यसकारण परमेश्वरको व्यवस्था वा दश आज्ञा जहाँ सब्बथको पालना गर्नुपर्छ भनेर सिकाइन्छ, त्यसबाट हामी स्वतन्त्र छौं भनेर इसाई धर्मगुरुहरूले नै इसाईहरूलाई बुझाइरहेको पाउँछौं। फेरि त्यसै वखत हाम्रै माझमा पनि केहि एडभेन्टिस्टहरूले कतिपय यहूदी संस्कारहरूलाई पालन गर्नुपर्छ भनेर सिकाउनेहरूको कमी नभएको पाउँछौं।

रोमीको पत्रमा त्यसबेलाको चर्चको लागि मात्र होइन अहिलेको निम्ति पनि आवश्यकता भएको महत्वपूर्ण सन्देश पावलले दिएको पाउँछौं। दश आज्ञाको अपरिहार्यता र गैर-यहूदी इसाईहरूले यहूदी संस्कारहरूलाई किन पालन गर्नुपर्दैन भन्ने जस्ता महत्वपूर्ण र समसायिक विषयवस्तुहरूलाई पावलले यस पत्रमा अङ्गालेको पाउँछौं।

१. अत्यन्त उत्तम वाचाहरू (हिब्रू ८:६)

हिब्रू ८:६मा पावलले भन्नुहुन्छ: “अब उहाँले प्राप्त गर्नुभएको सेवा अझ अत्यन्त उत्तम छ, अझ उहाँ उत्तम प्रतिज्ञाहरूमा खडा गरिएको उत्तम करारको मध्यस्थ पनि हुनुहुन्छ।” “उत्तम प्रतिज्ञाहरू अर्थात् वाचाहरू” भन्दा हामीले के बुझ्छौं त?

नाजरथको येशू मसिहको आगमन नै शायद पुरानो र नयाँ करारमा भएको सबभन्दा ठूलो अन्तर हो भन्नुमा कसैको दुईमत हुन सक्दैन। सारा मानव जातीको मुक्तिको निम्ति उहाँलाई परमेश्वरले यस धरातलमा पठाउनुभएको थियो। उहाँलाई अश्विकार गरि मानिसहरूले मुक्ति पाउन सक्दैनन्। येशूको बलिले मात्र मानिसहरूको पाप क्षमा हुन्छ। येशूको सिद्ध जीवनले मात्र मानिसहरू परमेश्वरको सामु निरपराध भएर उभिन सक्छन्। स्पष्ट रूपमा भन्ने हो भने मुक्ति भनेको येशूको धार्मिकताले मात्र प्राप्त हुन्छ, त्यसको विकल्प अरु छैन।

मुक्तिको वाचालाई हातमा लिएर मसिह आओस् भनेर पुरानो करारका विश्वासीहरूले आशा गरेका थिए। जब येशू मसिह आउनु

भयो तब नयाँ करारका मानिसहरूले यो प्रश्नको सामना गर्नुपरेको थियो, के परमेश्वरले मसिहको रूपमा पठाउनुभएको नाजरथको येशूलाई तिनीहरूले आफ्ना मुक्तिदाता भनेर स्विकार गर्छन र? येशूलाई विश्वास गरेर उहाँमा विश्वासी जीवन बितायो भने उहाँले सित्तैमा आफ्नो सिद्ध तथा धार्मिकता तिनीहरूलाई दिइनेछन्। यसबाट नै तिनीहरूले पापबाट मुक्ति पाउनेछन्।

फेरि त्यसै वखत पापलाई परिभाषा गर्ने परमेश्वरको दश आज्ञाहरू नयाँ नियममा पनि अपरिवर्तनिय भएको हामी पाउँछौं। ती दश आज्ञाहरूले नै परमेश्वर पिता र येशूको चरित्रका जग हुन्। दश आज्ञा विना पापलाई उदाङ्ग गर्न नसक्ने भएकोले पुरानो करारमा वा येशू आउनुभन्दा अगाडि लेखिएको बाइबल धर्मशास्त्रमा मात्र होइन, नयाँ करारमा अर्थात् येशू पछि लेखिएका पवित्र शास्त्रमा पनि ती दश सुत्रहरू अत्यन्त महत्वपूर्ण भएर खडा भएको पाउँछौं।

मोशाको हातबाट दिइएको दश आज्ञाहरू अर्थात् परमेश्वरको व्यवस्था नयाँ करारमा पनि अटल भएर खडा भइरहेको छ भनेर देहायका केहि पदहरूले कसरी देखाउँछन्? हेर्नुहोस्: मत्ती १९:१७, प्रकाश १२:१७, प्रकाश १४:१२ र याकूब २:१०,११।

यहूदी जातले अपनाएका विविध संस्कारहरू पुरानो करारसँग बाँधिएका थिए। मन्दिरसँग सम्बन्धित बलिप्रथा जस्ता सबै रितिथितिहरू येशूको मृत्यु र उहाँ मूल पुजारीको काममा औँल्याएका थिए। तर जब परमेश्वरकहाँ आउने नयाँ बाटो खोलियो, तब ती संस्कार अर्थात् व्यवस्थाहरूको औचित्य समाप्त भइसकेको थियो। पुरानो करार अर्थात् नियमले मानेका सबै धार्मिक गतिविधिहरूले येशूको तार्किक कार्य अर्थात् बलिलाई देखाउँथ्यो। ती धार्मिक गतिविधिहरूका आधार नै येशूमा भएको अत्यन्त उत्तम वाचाहरू थिए। यदि येशू आउनु भएन र उहाँ हाम्रो निमित्त बलि हुनुभएन भने पुरानो नियममा अपनाएको सबै धार्मिक संस्कारहरू बेकार हुन्थे।

यहूदी धर्मबाट इसाई धर्ममा आइसकेपछि कसरी यहूदी संस्कारहरू परिवर्तन भयो भनेर यहूदी र गैर-यहूदीहरूलाई बुझाउने

रोमीहरूलाई लेखिएको पुस्तकमा येशूले दिने मुक्ति

लक्ष्य नै धेरै लक्ष्यहरूमा प्रमुख लक्ष्य पावलको थियो भनेर रोमीको पुस्तकमा पाउँछौं। एक धर्मबाट अर्को धर्ममा कोहि परिवर्तन हुन्छ भने नयाँ धर्मका पक्षहरूलाई अंगाल्न समय लाग्नु स्वभाविकै हो।

बाइबलमा धेरै धेरै प्रतिज्ञाहरू छन्। तिनीहरूमा तपाईंलाई मनपर्ने के छन्? ती बाचाहरूलाई तपाईंको निमित्त पनि हो भनेर तपाईंले प्रायजसो कतिपटक दावी गर्नुहुन्छ? तपाईंको जीवनमा ती बाचाहरूलाई चरितार्थ गर्न केले रोकीराखेको छ? अर्थात् तपाईंले के गरिरहनुभएको छ जसले गर्दा ती बाचाहरू केवल इतिहासको पानामा मात्र सिमित हुन पुगेका छन्?

२. यहूदी व्यवस्थाहरू, रितिथिति तथा संस्कारहरू (लैव्य १२, लैव्य १६, लैव्य २३)

तपाईंका समय भए लैव्यको पुस्तक सरसर्ती हेर्नुहोस्। विशेष गरेर लैव्य १२, १६, र २३ अध्याय हेर्नुहोस्। त्यहाँ उल्लेख गरिएका सबै रितिथिति, मन्दिरमा चलाएका सेवाकार्यहरू आदि पढ्दा तपाईं के सोच्नुहुन्छ? नयाँ करार अर्थात् वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा प्रायजसो ती धेरै नितिनियमहरू वा संस्कारहरू पालन गर्न किन असम्भव हुन्छन् होला? अर्थात् ती व्यवस्थाहरू किन अव्यवाहारिक छन्?

पुरानो करारमा व्यवस्था भनेको के हो भनेर स्पष्ट पार्न त्यसलाई विभिन्न समूहहरूमा राखेर सूची बनाउँदा उचित देखिन्छ। ती समूहमा (१) नैतिक व्यवस्था र (२) धार्मिक रितिरीवाज तथा संस्कारहरू (३) नागरिक शास्त्र (४) लिखित ऐन कानून र न्यायप्रणालीको व्यवस्था। तर याद गर्नुहोस्, पुरानो करारका मानिसहरूले ती व्यवस्थाहरूलाई यसरी छुट्याएका थिएनन्। किनभने माथि उल्लेख गरिएका प्रत्येक समूहका व्यवस्थाहरूमा धेरै साझा कुराहरू थिए। त्यसकारण तत्कालिन मानिसहरूले ती विविध व्यवस्थाहरूलाई एकै समूहमा राखेका थिए।

परमेश्वरको नैतिक व्यवस्था जसले उहाँको स्वभावलाई झल्काउँछ, त्यसलाई छोटकरीमा दश आज्ञाहरूमा दिइएको छ। हामी पनि कस्तो जीवन बिताउनु पर्छ भनेर परमेश्वरले अपेक्षा गर्नुभएको

जीवन त्यस दश आज्ञाहरूले देखाउँछन्। दश आज्ञाहरू हाम्रो निम्ति आचारसंहिता हुन्। हामी कस्तो विधिको शासन वा परमेश्वरको नितिमा हिँड्छौं भनेर देखाउने मापदण्डनै दश आज्ञाहरू हुन् जुन बाइबलका उत्पत्तिदेखि प्रकाशसम्म अटल धरोहरको रूमा खडा भएका छन्। मोसाका प्रथम पाँच पुस्तकहरूमा उल्लेख गरिएका विभिन्न व्यवस्था, संस्कार र नियमहरूमा दश आज्ञाहरूलाई स्पष्ट पारेको पाउँछौं। जुनसुकै परिस्थितिमा पनि दश आज्ञाहरूलाई शिरोपर गर्नुपर्छ भनेर ती व्यवस्था तथा संस्कारहरूले देखाउँछन्। तिनीहरूमा नागरिक शास्त्र अर्थात् नागरिक ऐन जुन दश आज्ञाकै परिपाटि भित्र छन्। सरकारी नेताहरूले, आफ्नै देश र जनताहरूसँग कस्तो व्यवहार गर्नुपर्छ भनेर यस नागरिक ऐनले देखाउँछन्। जब मानिसहरूले ती ऐनलाई टोड्यो भने कस्तो खालको सजाय पाउँछ भनेर त्यस सजायको सूची त्यस नागरिक ऐनमा उल्लेख गरिएका छन्।

अनि धार्मिक संस्कार अर्थात् रितिरिवाजहरू चाहिँ मन्दिरमा हुने सेवाकार्यसँग सम्बन्धित थिए। प्रत्येक व्यक्तिले विभिन्न खालका भेटीहरू, विभिन्न बलिहरू कसरी र कहिले चढाउनुपर्छ भनेर यसले बताएको थियो। विभिन्न चाडवादहरूका सूची र तिनीहरूलाई किन मान्नुपर्छ भनेर विस्तृत रूपमा गरेको व्याख्या पनि यस धार्मिक संस्कारमा उल्लेख गरेको थियो।

अनि त्यसपछि स्वास्थ्यका नियमहरू पनि व्यवस्थाको पुस्तकमा उल्लेख गरिएका छन्। अशुद्ध हुनुबाट कसरी जोगिने भनेर ती नियमहरूले बताउँछन्। शरीरलाई कसरी स्वस्थ राख्ने भन्ने सुत्रहरू पनि यहि शास्त्रमा पाउँछौं। स्वास्थ्यका नियमहरूमा नै आधारित कुन शुद्ध मासु हो र कुन अशुद्ध मासु भनेर भनेर तोकिएका छन्।

३. “भैले मुक्ति पाउन के गर्नुपर्छ?” (प्रेरित १५:१)

प्रेरित १५:१मा उल्लेख गरिएका विषयवस्तु यहूदी इसाईहरूको निम्ति संवेदनशील थिए। यसमा लेखिएको छ: “केहि मानिसहरू यहूदियाबाट त्यहाँ आएर विश्वासीहरूलाई यसरी शिक्षा दिए, ‘तपाईंहरूले मोशाको रितिअनुसार खतना नगरेसम्म मुक्ति पाउन

रोमीहरूलाई लेखिएको पुस्तकमा येशूले दिने मुक्ति

सक्नुहुन्न।’ यो खतनाको विधि केवल यहूदी राष्ट्रलाई मात्र होइन भनेर किन मानिसहरूले विश्वास गरेका थिए? उत्पत्ति १७:१० पढ्नुहोस्।

आधुनिक टर्की देशका तत्कालिन शहर आन्टिओकका चर्चका अगुवाहरू र सदस्यहरूसँग येशूका चेलाहरू मिलेर सुसमाचार प्रचारप्रसारको काम गरेका थिए। जति सक्थो त्यति मानिसहरूले येशूमा विश्वास गरून् भनेर तिनीहरूले अथक प्रयास गरेका थिए। तर तिनीहरूको कामकारवाहिमा हस्तक्षेप गर्न यहूदियाका यहूदी-इसाईहरू आएर त्यस स्थानका चर्चहरूमा गएर गैर-यहूदी विश्वासीहरूलाई ठूलो विवादमा फसाए। मुक्ति पाउन गैर-यहूदी भएपनि येशूलाई विश्वास गरेर मात्र पुग्दैन तर खतना गर्नुपर्दछ र सारा पुरानो करारका संस्कारहरूलाई मान्नु पर्छ भनेर ती धर्मगुरुहरूले सिकाएका थिए। आफ्ना धर्मसंस्कार तथा परम्परामा यहूदीहरू निरन्तररूपमा अत्यन्त गौरव गर्दथे। र पुरानो यहूदी परम्परा अनुसार सेवाकार्य गर्नुमात्र परमेश्वरको उत्तम सेवा हो भनेर कतिपय इसाई-यहूदीहरूले पनि आभास गरिरहेका थिए। उनीहरूले पालन गरि आएका परम्परा तथा धर्मसंस्कारलाई बदल्न परमेश्वरले कहिलैपनि अनुमोदन गर्नुहुन्न भनेर उनीहरूले विश्वास गर्दथे। इसाई धर्मको प्रमुख भागमा यहूदी व्यवस्था र रितिथितिहरू पनि समावेश हुनुपर्छ तिनीहरूले जोड दिएका थिए। अब बलिप्रथा जस्ता यहूदी संस्कारहरूको औचित्य समाप्त भइसक्यो भन्ने ज्ञानमा तिनीहरू अनभिज्ञ अर्थात् थाहा नभएकोले पुरानो यहूदी संस्कृतिलाई कायम गर्नुपर्छ भनेर गैर-यहूदीजातका इसाईहरूलाई ती यहूदी-इसाईहरूले जोडकातोडले सिकाएका थिए। परमेश्वरको पुत्र येशूको मृत्युले सारा बलिप्रथाको ठाउँ लियो भनेर तिनीहरूलाई थाहा थिएन। जेजति धर्मसँग सम्बन्धित यहूदी संस्कारहरू थिए, ती केवल यथार्थ व्यक्ति येशूको नमूनामात्र थिए। जब येशू आउनुभयो र उहाँको मृत्यु भयो तब मन्दिरमा हुने सम्पूर्ण सेवाकार्य र रितिथितिहरूको आवश्यकता समाप्त भइसकेको थियो।

येशूका चेला र अरू इसाई अगुवाहरू मिलेर बनिएको आयोग वा परिषदले त्यस विवादलाई कसरी सुल्झायो त? हेर्नुहोस्, प्रेरित १५:२-१२।

“परमेश्वरले अगुवाइ गर्नुहोस भनी पावल पर्खेर बसेका थिए। केहि कुरा बदल्नु छ भने बदलाउन अधिकार चर्चको सङ्गतीमा एक भएर बसेका विश्वासीहरूलाई परमेश्वरले दिनुहुन्छ भन्ने कुरामा पावलले विश्वास गरेका थिए। तिनी पनि नव-इसाई भएकोले बुज्रुक इसाई धर्मगुरुको बौद्धिक सरसल्लाह चाहिन्छ भन्ने कुरा उनलाई थाहा थियो। जब कुनै जतिल तथा महत्वपूर्ण समस्याको सामना गर्नुप-यो त उनले ती समस्यालाई चर्चमा ल्याउँदथे। अनि त्यसको समाधानको निम्ति परमेश्वरसँग ज्ञान माग्न र उचित निर्णय गर्न उनी सहविश्वासीहरूसँग मिलेर प्रार्थना गर्दथे।—एलेन जी हार्डिट, द आक्टस् अभ आपोस्टल्स, पृ, २००बाट रूपान्तरित।

आफूलाई परमेश्वरको प्रवक्ता वा भविष्यवक्ता भनेर बोलाइएको हो भनेर पावलले बराबर भनेको पाउँछौं। सेवा गर्न र येशूको बारेमा प्रचार गर्न येशूले उनलाई बोलाउनुभएको हो भन्ने कुरामा पावल कहिलै पनि विचलित भएनन्। तर ठूला चर्चको समूहसँग मिलेर काम गर्न पावल सहमत भएका थिए। पावल परमेश्वरको विशेष दूत भएतापनि आफूले चर्चमा भाऊ खोजेनन् र अरूभन्दा ठूलो हुन खोज्नु भएन। आफू चर्चको एक भाग हुँ भनेर उनले बुझेका थिए। सकेसम्म सम्पूर्ण चर्चसँग मिलेर काम गर्नु आवश्यक छ भन्ने धारणामा आफू विश्वस्त भएका थिए।

आफ्नो चर्चको नेतृत्वको बारेमा तपाईं के भन्नुहुन्छ? त्यस नेतृत्वसँग तपाईं कसरी राम्रोसँग मिलेर काम गरी रहनुभएको छ? परमेश्वरको सर्वोच्चताको निम्ति सबै जना एकै मनका भएर काम गर्नु किन जरूरी छ? हरेकले आआफ्नै ढंग र स्वार्थसिद्धको निम्ति चर्चमा काम हुन थाल्यो भने त्यो चर्चको गति के होला? आफ्नो हितभन्दा पनि परमेश्वरको नाउँलाई उच्च पार्न आफूलाई पन्छ्याएर सबैसँग कसरी मिलेर काम गर्ने? यस जिज्ञासालाई लिएर चर्चापरिचर्चा गर्नुहोस्।

४. “ठूला बोझहरूले नलादौं” (प्रेरित १५:५-२९)

प्रेरित १५:५-२९को अनुसार त्यस परिषदले एक तार्किक अर्थात् महत्वपूर्ण निर्णय गरेका थिए। त्यो निर्णयमा आउनुको कारण के थियो?

जुन निर्णय गरियो त्यो इसाई भएर पनि यहूदी परम्परालाई मान्नुपर्छ भनेर सिकाउनेहरूको खिलाफमा थियो। गैर-यहूदीहरूले पनि खतना गर्नुपर्छ र मोसाबाट प्राप्त भएको सम्पूर्ण धार्मिक संस्कार तथा रितिथितिलाई पालन गर्नुपर्छ भनेर ती यहूदी-इसाईहरूले सिकाएका थिए। “इसाई धर्ममा यहूदी व्यवस्था र यहूदी संस्कारहरू महत्वपूर्ण रूपमा समावेश हुनुपर्छ” भनेर ती यहूदी-इसाईहरूले विश्वास गरेका थिए।—एलेन जी हार्डट, *द आक्ट्स अफ आपोस्टल्स*, पृ. १८९बाट रूपान्तरित।

पद १०मा पत्रुसले ती पुरानो व्यवस्थाहरूलाई कसैले पनि बोक्न नसक्ने बोझ भनेर चित्रण गरेको कुरा घतलाग्दो छ। परमेश्वरले नै ती संस्कारहरू आफ्नो जनहितको लागि बनाउनुभएको थियो भने त्यो कसरी बोझ हुनसक्छ र? तर समयकाल बितिजाँदा ती संस्कारहरूलाई यहूदीहरूले आशिषको सट्टा अभिशापमा परिणत गरेका थिए। त्यस येरुशलेममा गठन भएको परिषदले ती अभिशापहरूबाट गैर-यहूदी इसाईहरूलाई बचाउन कोशिश गरेका थिए।

मोसाबाट दिइएको ती यहूदी संस्कार र परम्परालाई मान्नु आवश्यक छैन भनेर त्यस परिषदले गैर-यहूदी इसाईहरूलाई भनेतापनि दश आज्ञाहरूको अपरिहार्यतालाई अश्विकार गरिएको थिएन। रगत नपिउनु भनेर निर्णय गर्ने त्यस परिषदले श्रीमान वा श्रीमती अब एक आफसमा निष्ठावान हुनु आवश्यक छैन वा कसैलाई मार्नु उचित छ भनेर अनुमोदन गर्नु भन्ने कुरा सोच्नुपनि अकल्पनिय छ।

प्रेरित १५:२०, २९मा उल्लेखनिय फैसला गरेको पाउँछौं। त्यो हो, “तब यतिमात्र लेखिदिनुपर्छ कि तिनीहरूले मूर्तीहरूलाई चढाएका प्रसाद नखाऊन्, व्यभिचारबाट अलग रहून्, रगन नपिउन् र घाँटी अँठ्याएर मारेको मासु नखाऊन्। यति गर्नुभयो भने तपाईंहरूले

असल गर्नुहुनेछ, विदा।" गैर-यहूदी अर्थात् अरू जात वा देशबाट आएका विश्वासीहरूलाई ती निर्णय किन सुनाइयो? विशेष गरेर त्यहि नियमहरूलाई किन चुन्यो त?

आफ्ना नितिनियमहरू गैर-यहूदी विश्वासीहरूलाई जबरजस्ती लाद्न येशूका चेलाहरूसहित भएको परिषदले मनाही गरेको थियो। तर फेरी त्यस परिषदले ती गैर-यहूदी इसाईहरूले यस्तो केहि नगरून भनेको चाहन्थे जसले गर्दा यहूदी-इसाईहरूको चित्त दुखोस्। त्यसकारण, मूर्तीलाई चढाएको प्रसाद वा मासु नखानु, बैवाहिक गठबन्दनलाई तोडेर परपुरुष वा परस्त्रीगमन नहोस् र रगत नपिउनु भनेर फैसला गर्न प्रेरित र इसाई अगूवाहरू सहमत भएका थिए। त्यसो भए सब्बथको बारेमा त्यहाँ उल्लेख नै गरिएको छैन, त्यसकारण त्यसलाई पनि गैर-यहूदी इसाईहरूले मान्नु जरूरी छैन भनेर कसै कसैले तर्क नगरेको त होइन। तर ती फैसलामा झुठो नबोल्नु, कसैलाई नमार्नु, आमाबाबुलाई आदर गर्नु, अरूको लोभ नगर्नु, मुर्ती पुजा नगर्नु आदि पनि त भनेको छैन नी ! त्यसकारण सब्बथको बारेमा तर्क गर्नु मनासिव देखिन्दैन।

के तपाईंले अनावश्यकरूपमा मानिसहरूलाई परम्पराको नाउँमा बोझले लादनुहुन्छ? यसबारे चिन्तन गर्नुहोस्।

५. गलातीहरूको बिचमा धार्मिक अन्यौलता वा येशूको सतबाटोमा हिँड्न चाहनेहरूलाई ल्याएको खलबलता (गलाती १:१-१२)

परिषदले जुन फैसला गऱ्यो त्यो स्पष्ट थियो। तैपनि केहि यहूदी-इसाई धर्मगुरुहरूले त्यस निर्णयसँग सहमती जनाएका थिएनन्। तिनीहरू आफ्नै चालमा हिँडेर गैर-यहूदी इसाईहरूलाई यहूदी धार्मिक परम्परा मान्न जोड दिइरहेका थिए। पावलको निमित्त यो अत्यन्त गम्भिरको विषय बनेको थियो। यदि मानिसहरूले यहूदी संस्कारमा भएका रितिथितिलाई मानी नै रह्यो भने येशूको सुसमाचारको औचित्य नभएको पावलले बुझेका थिए।

गलातीको चर्चका विश्वासीहरूको बिचमा गम्भिर समस्या आइरहेका थिए। त्यो के हो त? हेर्नुहोस्, गलाती १:१-१२। यसमा

रोमीहरूलाई लेखिएको पुस्तकमा येशूले दिने मुक्ति

उल्लेख गरेका समस्या कस्तो गम्भिर थियो भनेर ती पदहरूले भन्दछन्?

गलातीको समस्यालाई लिएर नै पावलले रोमीहरूको पुस्तक सुरु गरेका थिए। गलातीको पत्रमा उल्लेख गरेका धेरै जसो त्यहि विषयवस्तुहरू नै रोमीको पुस्तकमा छलफल गरेको पाउँछौं। मोसाद्वारा दिइएको सम्पूर्ण व्यवस्थाहरू महत्वपूर्ण छन् र तिनीहरूलाई तोड्नुहुन्न र ती व्यवस्थाहरूलाई कायम नै गरिराख्नुपर्छ भनेर यहूदी-इसाईहरूले गैर-यहूदी इसाईहरूलाई जोडकातोडले सिकाइरहेका थिए। व्यवस्थाको मूल सार के हो, अर्थात् त्यसको सत्य व्याख्या के हो भनेर पावलले देखाउन कोशिश गरिरहेका थिए। रोममा पनि गलातीमा जस्तै ती यहूदी-इसाईहरू मजबूत भएर सत्य इसाई विश्वासमा तगारो नबनुन भनी पावल चाहन्थे।

रोमी र गलातीको पुस्तकहरूमा पावलले वादविवाद गरेका विषयवस्तुहरू धार्मिक संस्कार वा नैतिक व्यवस्थाहरूको बारेमा थिएन। तर के गैर-यहूदीहरूले पनि खतना गर्नुपर्छ र मोसाको व्यवस्थालाई पालन नै गर्नुपर्छ र? भन्ने विवादस्पद कुराहरूलाई पावलले औल्याएको पाउँछौं। यसबारे यरुशलेममा गठित परिषदले निर्णय गरिसकेको थियो। तर कतिको निमित्त त्यो निर्णय अमान्य भएको थियो। कतिले त पावलले लेखेको रोमीहरू र गलातीहरूको पत्रहरूलाई नै आधार बनाएर यरुशलेमको परिषदले गरेको निर्णय गलत थिए भनेर सिकाएका थिए। अब इसाईहरूले दश आज्ञा (विशेष गरेर चौथो आज्ञा)लाई पालन गर्नु पर्दैन भनेर पावलले सिकाउँछ भनेर दावी गरेका थिए। मुक्ति भनेको विश्वासद्वारामात्रै हो धार्मिक कर्मकाण्डले होइन भनेर पावलले सिकाएको कुरालाई तिनीहरूले स्पष्ट रूपमा बुझेका थिएनन्। यसको अर्थ, दश आज्ञाहरू वा नैतिक व्यवस्थालाई पालन गर्नुपर्दैन भनेर पावलले भन्न खोजेको होइन। आज पनि ती नै पदहरूलाई लिएर कतिपय इसाईहरूले येशू क्रुसमा मर्नुभएको कारणले अब हामीले दश आज्ञाहरूलाई पालन गर्ने औचित्य समाप्त भयो भनेर सिकाइरहेको पाउँछौं। सब्बथलाई पनि पालन गर्नुपर्दैन भनेर तर्क गर्दछन्। तर

पावलले औल्याउन खोजेको विषयवस्तु एकदम भिन्नै थियो भन्ने कुरामा तिनीहरूको ध्यान जान्दैनन्।

अब हामीले अदनको बाँगेचामा नै पापको प्रवेश गर्नुभन्दा अघि दिएको सब्बथको पालनाको औचित्य छैन भनेर सिकाउनेहरूलाई के जवाफ दिने? सब्बथको सत्यता सुसमाचारसँग असहमत छैन भनेर तपाईंले कसरी देखाउनुहुन्छ?

उपसंहार:

थप जानकारी: श्रोत उपलब्ध भएमा एलेन जी हाईटका यी लेखहरू पढ्नुहोस्: द *आक्ट्स* अभ *आपोस्टल्स*मा लिखित, “ज्यु एण्ड जेन्टाइल्स” पृ. १८८-१९७, १९४-१९७, “आपोस्टेसी इन गलेशिया” पृ. ३८३-३८८: *पाट्रियार्क एण्ड प्रोफेटस्*मा लिखित, “द ल गीभन टु इस्रायल,” पृ. ३१०-३१२, “द ल एण्ड कभनेन्टस” पृ. ३७०-३७३: *द डिजायर अभ एजेज्मा* लिखित, “द चोजन पिपुल” पृ. २७-३०।

“मुक्तिसहितको वाचा परमेश्वरले अब्राहमसँग गर्नुभएको थियो। तब सिनैको पहाडमा अर्को वाचा किन दिइयो त? परमेश्वरको ज्ञान र अब्राहमसँग गरिएको वाचा सयौं वर्षको दासत्व जीवनमा इस्रायलीहरूले बिसेका थिए।

“आफना चित्तहरू कस्ता पापपूर्ण थिए मानिसहरूले बुझेका थिएनन्। येशूको सहयोगबिना परमेश्वरका आज्ञालाई पालन गर्नु असम्भव भनेर तिनीहरूलाई थाहा थिएन। तर यो कुरा थाहै नपाइ परमेश्वरसँग तुरन्तै वाचामा बाँध्न पुगेका थिए।” एलेन जी हाईट, *पाट्रियार्क एण्ड प्रोफेटस्*, पृ. ३७१, ३७२।

“जेरुशलेमबाट आएका झुटा धर्मगुरुहरूको प्रभावमा परेर गलातीका विश्वासीहरूले गलत विश्वासहरू अङ्गालेका थिए। जति तिनीहरू सत्यसँग संघर्ष गरे त्यति तिनीहरू पापमा पर्न थालेका थिए। ती झुटा धर्मगुरुहरूले सुसमाचारको सत्यतासँग यहूदी परम्परा र संस्कारहरू मिसाएका थिए। यरुशलेममा येशूका चेलाहरूसहित गठन भएको परिषदको निर्णयलाई तिनीहरूले वेवास्ता गरेका थिए। यहूदी धर्मका धार्मिक विधि तथा संस्कारहरूलाई पालन गर्न गैर-यहूदी जातका

रोमीहरूलाई लेखिएको पुस्तकमा येशूले दिने मुक्ति

विश्वासीहरूलाई ती यहूदी-इसाईहरूले उक्साइ रहेका थिए।" एलेन जी हाईट, द आक्ट्स अफ आपोस्टल्स, पृ. ३८३बाट रूपमान्तरित।

चिन्तनमननः-

१. चौथो बुँदाका प्रश्नलाई फेरि सोचनुहोस्। अरूमाथि र आफैमा कुन अनावश्यक बोझहरू तपाईं वा तपाईंको स्थानिय चर्चले लादिरहेका होलान्? ती बोझहरू उचित थिए भनेर कसरी तपाईंले भन्नुहुन्छ? अर्थात् इसाई भयो भन्दैमा अब जे गर्नुपर्ने स्वतन्त्र भयौं भनेर अर्को उग्र नितिमा हिँड्नु के उचित छ त? हाम्रो जीवनशैली र आदर्शले के येशूको सुत्रहरूलाई प्रतिविम्ब गर्छ वा संसारको नितिमा?
२. येशू क्रुसमा टाँगिनुभएकोले दश आज्ञाहरूको औचित्य समाप्त भयो भनेर अधिकांश इसाई धर्मगुरुहरूले सिकाइरहेकोमा तपाईं के भन्नुहुन्छ? ती दावी किन गलत छन् त? तिनीहरूलाई हामीले कसरी जवाफ दिने? यदि परमेश्वरको दश आज्ञाहरूलाई पालन गर्न आवश्यक छैन किनभने ती हटिसकेका छन् भनेर विश्वास गरेपनि सब्बथप्रतिको गरिमामय विश्वासबाहेक अरू दश आज्ञाकै नैतिकस्तरमा तिनीहरू किन हिँडिरहेका छन्?
३. गलातीको एक अध्यायको प्रथम १२ पदहरू पढ्नुहोस्। सुसमाचारको ज्ञानमा आफू कसरी पौरख छन् भनेर पावलले व्यक्त गरेका कथनहरूलाई नियालेर हेर्नुहोस्। धर्म भनेको पुरानो जमानाको हो भनेर सिकाउनेहरूको अगाडि हामी पनि आफ्ना विश्वासमा कसरी प्रतिबद्धता देखाइरहने? जसले जे भनेतापनि बाइबलमा सिकाएका केहि दिक्षाहरू अपरिवर्तनिय छन् र त्यसलाई कमजोर पार्नुहुन्न भनेर हामीले कसरी देखाउने?

